

ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ

E-mail: prosvita_kmo@ukr.net

18 (243)
вересень
2016 р.

За вас правда, за вас слава і воля святая!

Газета Криворізького міського об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка

НАШІ САЙТИ: www.kmpzt.org.ua і www.pprosvita.at.ua

ЧИТАЙТЕ в цьому числі:

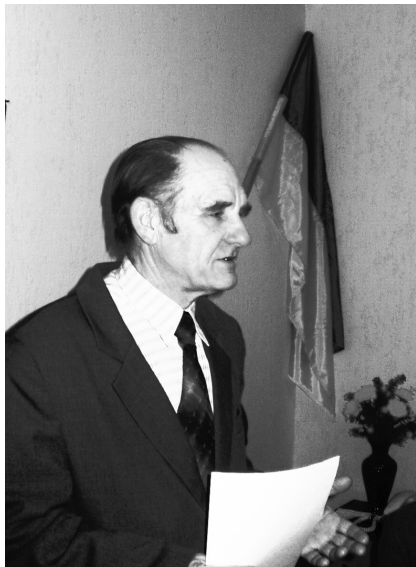
- Про трагічну подію в Дніпропетровську.
- Про діяльність організації Незалежної профспілки гірників України в Кривому Розі від Олега ПАВЛОВА.
- Про триумфальні виступи криворізького композитора й оперної співачки, тепер уже за кордоном.
- Про те, яким повітрям дихають тепер жителі нашої планети.
- Календар «Історія України. Події і особистості» на жовтень та інші матеріали.

В газеті і разом з газетою

Продовжуємо подавати матеріали з нагоди десятирічного ювілею газети «Промінь Просвіти» і в цьому числі пропонуємо до уваги наших читачів бесіду з Миколою КОРОБКОМ, народним депутатом України першого скликання, головою Криворізького міського правозахисного товариства і членом редколегії газети.

Микола КОРОБКО: «Мій оптимізм співвідноситься із природним оптимізмом українського народу, який до останнього ніколи не збирався здаватися»

- Микола Івановичу, Ваша правозахисна робота на перших порах була пов'язана з екологією і вже тоді – з журналістикою (оскільки Ви займалися, зокрема, написанням статей). Причому вони були надруковані не лише у місцевих виданнях, а й у загальноукраїнських. Як все відбувалося?

- Що стосується застосування журналістики в екологічній діяльності, то спочатку я, беручи участь в ролі доповідача у регулярних всеукраїнських конференціях екологічної громадськості, у «круглих столах» та в інших заходах, публікувався в збірниках, що висвітлювали відповідну тематику. Здається, найбільш помітною працею на той час була публікація в 2003-му році розділу «Екологічна політика та законодавство» у складі доповіді «Громадська оцінка екологічної політики в Україні», що передувало проведенню в Києві 5-ї Всеєвропейської конференції міністрів охорони навколишнього середовища. Це добірка матеріалів про екологічну політику нашої держави, про те, як виконуються чиновниками вимоги законодавства, пов'язані з природоохоронною діяльністю.

А щодо перших публікацій, то частина їх вийшла друком ще за часів Советського Союзу, ще в сімдесятих роках. У тому числі, - у місцевому «Червоному гірнику». Вони стосувалися захисту природи балки Північної Червоної як

майбутнього ландшафтного заказника національного значення. А разом зі своїм колегою Леонідом САМОЙЛЕНКОМ (нині покійним) в кінці вісімдесятих ми опублікували статтю в «Червоному гірнику» на захист вокзального приміщення станції «Кривий Ріг-Головний». Бо стояло питання про так звану реконструкцію його із замінною на модерну, як на той час, споруду. І тоді справді влада розглядала подібного роду проекти і, зокрема, збиралася зробити ворота до Кривого Рогу якомога ширшими, а в результаті історичного значення будівлі підлягали знесенню. А ще в ті часи з'явилися мої публікації в журналі «Україна». Це були мініатюри на сторінці гумору під заголовком «Почуте й записане». Там же опублікована і моя топонімічна замітка щодо перейменування містечка Вільні Хутори (в межах нашої області) на Вільногірськ. Тут взагалі в цьому сенсі ситуація виходила парадоксальною, бо містечко, яке розташоване в долині Дніпра, отримало назву Вільногірськ (цебто, там, за логікою, мала б бути гірська місцевість, чого насправді не було й близько). Але на це в гонитві за модою «хрещені батьки» не звертали уваги. Ті «спеціалісти», які бралися за подібні перейменування, дбали не про зміст, а про те, щоб назви були «дзвінкими», модними... І цей мій матеріал було опубліковано з деякими купюрами. З купюрами, бо я підкреслював той момент, що його давні жителі, ще коли містечко було селом, дали таку назву, підкреслюючи свою волелюбність. А в часи комуністичного режиму це вважалось небезпечним хуторянством. Претензійність же назви Вільногірськ дуже перегукується із теперішньою свого роду битвою щодо перейменування советського Комсомольська на Горішні Плавні. Противники теперішнього перейменування вважають, що нова назва є якоюсь примітивною, хоча насправді вона цілком природна.

Із обласних видань я дописував до газети «Зоря» (бо вона видавалася українською). Та й там в часи до здобуття Україною незалежності траплялися відмови і навіть курйози. Наприклад, надіслав туди матеріал стосовно творчості замовчуваного на той час художника-бойчукіста

(Закінчення на 3 стор.)

ЧИ БУДЕ ВТІЛЕНО В БРОНЗИ СИМВОЛ МІСТА КРИВОГО РОГУ?

Уже є символ Кривого Рогу, красивий, величний і значущий. Але поки що – у вигляді макета. Це витвір ушлявленого українського скульптора, який працює і живе в Кривому Розі, Олександра ФУРМАНА. У нашому місті він найбільше відомий як автор скульптури «Учителька перша моя», котра зустрічає кожного, хто захоче увійти через парадний вхід до Криворізького педагогічного інституту. А цей витвір (на світлині) – справжній символ нашого міста, де український козак, що ніби виростає з могутнього каменю залізної руди, тримає на витягнутих руках рід достатку. Олександр ФУРМАН підкреслює, що основа достатку криворіжців протягом останнього століття складає якраз видобуток залізної руди, а за легендою наше місто – від козака Рогу, трохи кривого, що накульгував. Але він міцно стояв на ногах, витримавши всі випробування, які випали на його долю. Так само мають стояти й криворіжці, знаючи, що вони – козацького роду, якому не буде переводу, і що достаток їхній протягом останнього століття збудований на базі рудних покладів.

Тепер тільки залишається вилити його в бронзі й виставити на такому місці, щоб всі-всі бачили й розуміли, якими насправді є криворіжці.

До того ж, той рід достатку несе на собі зображення відомих всім жителям нашого міста архітектурні витвори: дзвіниці, приміщення драматичного театру, арки

біля човнової станції та інші. І якщо здійсниться цей потужний козак із рогом достатку над містом метрів на 15-20, то всі те побачать. А поки що – макет, лише початок. І саме від нас, криворіжців, залежить те, як швидко він втілиться в бронзу.

У Кам'янському відкрито меморіальну дошку В'ячеславу ЧОРНОВОЛУ

У минулому числі ми подавали матеріал голови Кам'янської міської організації Всеукраїнського об'єднання ветеранів Олександра ЧЕРЕДНИЧЕНКА «Хроніка історичної доби панування в Україні В.В.ЩЕРБИЦЬКОГО», у якому коротко повідомлялось про відкриття в Кам'янському (колишній Дніпродзержинськ) меморіальної дошки В'ячеславу ЧОРНОВОЛУ. Це сталося після розпорядження тамтешнього міського голови А.Л. БІЛОУСОВА

від 19.02.2016 року, в якому, посеред іншого, йшла мова про перейменування вулиці Володимира ЩЕРБИЦЬКОГО на вулицю В'ячеслава ЧОРНОВОЛА, а сама подія там відбулася 21 серпня «за сприяння патріотичних громадських організацій і політичних партій». Після його опублікування надійшли світлинні, які ту подію ілюструють. Тож ми й подаємо їх у цьому числі нашої газети.

Фото Сергія ЗЛЮЧОГО

Помилки «стріляють»

Осінній і дощовитий Дніпро в жалобі. Уранці минулої неділі поблизу міського автовокзалу загинуло двоє патрульних поліцейських — 27-річний Артем КУТУШЕВ і 36-річна Ольга МАКАРЕНКО. Їх застрелили під час перевірки документів. Трагедія сталася через банальний дорожній інцидент. Машину порушника поліцейські зупинили, тому що вона поїхала на червоне світло. Затриманий водій застрелив Артема КУТУШЕВА, коли той, сидючи з ним у патрульному авто, вирішив «пробити» особу порушника по базі даних МВС. Потім зловмисник відкрив вогонь по Ользі МАКАРЕНКО, яка встигла вистрілити і поранила вбивцю в живіт. На жаль, сама Ольга дістала три кульові поранення і пізніше померла на операційному столі. В обох поліцейських сиротами залишилися маленькі діти. Перестрілка на автовокзалі відбувалася на очах у великій кількості свідків і була зафіксована на відеореєстраторі. Один з водіїв маршруту спробував заблокувати автомобіль вбивці, але той знову почав стріляти з пістолета. Незважаючи на це, небайдужим громадянам вдалося відстежити, куди поїхав сріблястий «Сітроен». Через кілька годин підрозділи МВС і СБУ оточили будинок, де винаймав помешкання вбивця поліцейських. Тут, на вулиці Надії АЛЕКСЕЄНКО, колишній Чичеріна, зібралася величезна кількість правоохоронців із спецпідрозділів, представників ЗМІ і просто зивак. Спецназівцям вдалося зірвати ґрати з вікна і проникнути в приміщення, де вони знайшли перуки, накладні вуса, а також посвідчення учасника бойових дій колишнього бійця спецроты МВС «Торнадо» Олександра ПУГАЧОВА, 1983 року народження, мешканця міста Торез Донецької області. З'ясувалося також, що ПУГАЧОВ, який мав судимість, з минулого року перебуває в розшуку за нові злочини, вчинені під час служби в зоні АТО. Процес над його товаришами з батальйону «Торнадо» зараз триває в Оболонському районі м. Києва. Сам ПУГАЧОВ зумів утекти буквально з-під носа дніпровських правоохоронців, але о шостій годині вечора з'явився в лікарні ім. МЕЧНИКОВА, оскільки потребував лікарської допомоги. Як повідомив головлікар Сергій РИЖЕНКО, свого часу колишній боець вже лікувався в їхній лікарні від поранення, тому прийшов туди не випадково. Лікарі повідомили в поліцію про місцезнаходження підозрюваного, і незабаром того затримали. Молодому чоловікові зробили хірургічну операцію і витягли з тіла кулю, що пошко-

дила не лише живіт, а і легені. Проте, прийшовши до тям, він почав заперечувати, що є ПУГАЧОВИМ, оскільки звернувся до лікарні під прізвиськом МИХАЙЛЕНКО. Про це повідомив журналістів перший заступник керівника Нацполіції Вадим ТРОЯН. «Своєї провини він не визнає і каже, що ПУГАЧОВ — не його прізвище. Але за всіма ознаками це був громадянин ПУГАЧОВ. Його затримали. Ми підтверджуємо, що це саме ця людина», — зазначив представник поліції. Він також додав, що зброю, з якої було вбито поліцейських, ще не знайдено, на місці злочину збрали лише гільзи.

У зв'язку з трагічною загибеллю поліцейських міський голова Дніпра Борис ФІЛАТОВ оголосив у місті жалобу. Він також вирішив нагородити медаллю «Захисник міста» водія маршрутки, який спробував зупинити озброєного вбивцю. «З того моменту, коли сталася ця жахлива трагедія, я був щопівгодини з усіма силовиками на зв'язку. До останньої миті ми були упевнені, що Олю МАКАРЕНКО вдасться врятувати. Їй перелили 2 літра крові, і яки не куля, що засіла в хребті... Я особисто був присутній при штурмі помешкання злочинця. Там були всі силовики. І начальники, до речі, не ховалися за спинами підлеглих. Хлопці запускали дрон, готували газ, світлошумові гранати і «кішки» проти розтяжок. Але злочинець встиг утекти раніше на 40 хвилин. Я знаю всі подробиці цієї трагедії...», — написав у неділю ФІЛАТОВ на своїй сторінці в мережі «Фейсбук».

Тим часом мешканці Дніпра самостійно почали збір коштів на допомогу родинам загиблих поліцейських. Вже у день трагедії вони почали приходити з квітами до будівлі обласного управління поліції на вулиці Червоній. Біля входу запалили лампадки і встановили портрети загиблих Артема КУТУШЕВА і Ольги МАКАРЕНКО.

За цими реквізитами можна допомогти близьким Артема КУТУШЕВА та Ольги МАКАРЕНКО:

Карта в ПАТ КБ «Приватбанк»: 5168742336088244 МАКАРЕНКО Андрій Юрійович.

ПБ карта в ПАТ КБ «Приватбанк»: 5168757314181431 КУТУШЕВА Ганна Володимирівна.

Вадим РИЖКОВ, газета «День», 27 вересня 2016 року
(У скороченому вигляді)

Повністю читайте: <http://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/pomylyky-strilyayut>

Криворізька організація росте, турбот додається

У первинних профспілкових організаціях Незалежної профспілки гірників України в Кривому Розі минулий серпень не був таким собі місяцем оксамитового сезону відпусток, хоча він є місяцем гольового свята людей мужньої професії — Дня шахтаря. У більшості «первичок» (особливо ж — із числа тих, що були утворені нещодавно) ані їхнім лідерам, ані їхнім активістам відпочити не довелося.

У первинній організації НПГУ в ПАТ «Євраз Суха Балка», яка останнім часом отримувала посилені тиск з боку адміністрації підприємства, відбулася зміна лідера. Головою ППО НПГУ став член профкому, який очолював молодіжне крило профспілкової організації, Сергій БАРАБАШУК. Найближчим часом тут буде проведено профспілкову конференцію, яка повинна затвердити рішення профкому. А тиск на членів НПГУ з боку адміністрації в серпні помітно знизився, мабуть, через те, що підприємство готувалося до святкування 120-річного ювілею.

Завершилося багатомісячне листування між профкомом ППО НПГУ і гендиректором ПАТ «КОРУМ Криворізький завод гірничого обладнання». Олександр СЕЛІВЕРСТОВ нарешті зустрівся з лідером первинної Віктором КУЛІБАБОЮ, після чого видав розпорядження бухгалтерії перераховувати профвнески із зарплатні членів НПГУ на рахунок профспілкової організації. В цілому, як відзначають члени профкому, адміністрація переходить від протистояння до конструктивного діалогу з Незалежною профспілкою. Черговим кроком стане передання завіреної копії колективного договору, до якого, у відповідності із законом, первинна організація має намір приєднатися.

А ось керівник ще одного криворізького підприємства — ПАТ «ІПП Енергія» Віктор ЛИСЕНКО, схоже, перейшов у наступ на первинну організацію НПГУ і її керівника Олександра ДЕЛЮКІНА. І цьому підтвердженням став нещодавній наказ про скорочення штатів. Під гарячу руку пана ЛИСЕНКА потра-

пили «афганці», «чорнобильці», учасники бойових дій та члени НПГУ на чолі зі своїм головою. Зрозуміло, що звільнити всіх цих людей директору не вдасться, але для чого ж тоді їх нервувати? Мабуть, це такий собі різновид начальницького самовдоволення.

Ще більша загроза нависла над працівниками департаменту контролю якості продукції (колишнім ВТК) ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг». Адміністрація підприємства вперто намагається скоротити штат департаменту на 341 контролера. На погрози та пропозиції керівників різного рівня вже піддалися більше половини працівників і написали заяви про звільнення з «АМКР» та перехід на роботу в аутсорсінгову фірму, у складі якої будуть виконувати ту ж роботу за меншу плату, тільки без соціальних гарантій та захисту з боку профспілок. Однак тиску піддалися не всі, і особливо — працівниці (більшість контролерів — жінки), які є членами НПГУ. Якраз вони й уповноважили свого лідера Юрія САМОЙЛОВА звернутися до суду із позовом про визнання незаконним наказу про намір підприємства домогатися «переведення» працівників у приватну фірму. Перше засідання суду мало відбутися 31 серпня, однак було перенесене на 9 вересня. Про свою підтримку законних вимог працівників «АМКР» уже заявили первинні організації НПГУ низки підприємств, громадські активісти, журналісти.

Олег ПАВЛОВ, газета «Аспект», число 31 за вересень 2016 року.
(Переклад українською Сергія ЗІНЧЕНКА).

НПГУ проти «АМКР»: перший крок до перемоги профспілки

Перший крок до перемоги: первинна організація Незалежної профспілки гірників України ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» у Дзержинському районному суді міста Кривого Рогу домоглася призупинення дії наказу, відповідно до якого контролерів Департаменту з якості намагались перевести в аутсорсинг!

У провадженні Дзержинського районного суду міста Кривого Рогу перебуває цивільна справа за позовом первинної профспілкової організації Незалежної профспілки гірників України публічного акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг» до публічного акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг» про визнання незаконним та скасування наказу. Профспілкова організація просить визнати недійсним наказ в.о. генерального директора публічного акціонерного товариства «АрселорМітталКривийРіг» П.С. КАХЛОНА № 792 від 24 червня 2016 року «О внесении изменений в органи-

зационную структуру управления предприятия», яким передбачається зміна штатного розкладу Департаменту по якості Публічного акціонерного товариства «АрселорМітталКривийРіг», у тому числі — щодо звільнення (скорочення) великої кількості працівників.

У судовому засіданні 09 вересня 2016 року представником профспілки у суді

Олександром МОТУЗОМ було подано заяву про забезпечення позову, в якій профспілка просила на час розгляду справи зупинити дію зазначеного вище наказу.

Суддя Вікторія КОСТЕНКО, яка веде розгляд цивільної справи, 12 вересня повинна була винести рішення суду ще о 8.45, та за повідомленням секретаря суду (так як «ухвала ще не готова»), спромоглася зробити це тільки о 12.00. Це навмисне зривання обурило присутніх членів НПГУ, інших профспілок та представників громадськості, які прийшли підтримати

Після оголошення ухвали представник позивача Олександр МОТУЗ сказав: «Своєю ухвалою від 12 вересня 2016 року суд задовольнив заяву, зупинивши дію наказу в.о. генерального директора публічного акціонерного товариства «АрселорМітталКривийРіг» П.С. КАХЛОНА № 792 від 24 червня 2016 року «О внесении изменений в организационную структуру управления предприятия».

Таким чином, наразі суд фактично встановив заборону для адміністрації підприємства здійснювати зміну штатного розкладу, а тим самим, і безпідставне звільнення працівників, доки у встановленому законом порядку не буде перевірено законність відповідного наказу та права роботодавця звільняти працівників. Присутні при оголошенні ухвали не стримували емоцій: це, хоч і невелика, але перемога! Вона була досягнута завдяки твердій позиції первинної профспілкової організації на чолі з Юрієм САМОЙЛОВОМ та кваліфікованим діям її представника в суді Олександра МОТУЗА, який до речі вже не вперше довів, що є фахівцем у юриспруденції. Заступник голови ПО Микола МОРЯКОВ так відреагував на перший результат судового протистояння: «Першу половину справи зроблено! Сьогодні ми одержали маленьку, але важливу перемогу. Суддя КОСТЕНКО винесла законне рішення (ухвалу) про призупинення дії наказу генерального директора підприємства Парамжита КАХЛОНА, тому що цей наказ протирічить українському законодавству. Як уже повідомлялось, ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» відкрив приватне дочірнє підприємство «Стіл Сервіс» для забезпечення послуг та допоміжних сервісів по забезпеченню виробничих процесів». До цієї структури будь-що намагаються виштовхнути контролерів Департаменту з якості (ВТК). Йдучи до цього аутсорсінгового підрозділу, наші

працівниці втрачають дуже багато: насамперед — трудові та соціальні права. Власник не мав права виводити поза штат працівників без погодження своїх дій з профспілками. Про це зазначено у Господарському кодексі, де власнику надається право самому визначити структуру та чисельність працівників підприємства, та ще він ЗОБОВ'ЯЗаний узгоджувати свої рішення з профспілками. Про це однозначно зазначено у рішенні суду щодо колективного трудового спору на «АМКР», прийнятому у 2012 році. Видавши згаданий наказ (№792), адміністрація ні з ким його не погоджувала та не проводила ніяких консультацій. Скажу ще раз, що сьогодні ми домоглися перемоги в нашій боротьбі за права членів НПГУ та інших працівників, щоб припинити незаконне скорочення робочих посад на «АрселорМіттал Кривий Ріг». Додатково повідомляю, що адміністрація вже відправила на «плановий простой» тих контролерів, які відмовились розірвати угоду з «АМКР» та перейти до «Стіл сервіс». Ми повернемо їх на робочі місця!»

Активні члени НПГУ прогнозують, що до розгляду позову по суті, який відбудеться 26 жовтня 2016 року о 14.00, лави Незалежної профспілки гірників України на «АМКР» повинні суттєво зрости. Майстер Департаменту з якості Світлана ДЕМЧЕНКО так оцінила ситуацію: «Тепер більше мають побачити, що ми належимо до справжньої профспілки. В чергове пересвідчаться, що НПГУ дійсно бореться за своїх членів профспілки та захищає їхні права як на виробництві, так і в суді.»

Отже, призупинення дії наказу — це тільки початок. ДАЛІ БУДЕ!

Олег ПАВЛОВ, редактор газети «Наш век»
Фото Сергія КОСИГНА.
Переклад українською Сергія ДАШКОВСЬКОГО.

В газеті і разом з газетою

Григорія СИНІЦІ, але завідуюча відділом надіслала мені листа, в якому зазначила, що такого терміну, як флоромозаїка, взагалі в мистецтві не існує, через що й матеріал не буде опубліковано.

- То виходить, Миколо Івановичу, що Ви ще в сімдесяті роки друкувалися в газеті «Червоний гірник». А як же після здобуття Україною незалежності? Як часто Ви тоді там

БОРОДІЧА проти мене. Мені вдалося через прокуратуру витребувати ті платіжки, і з них можна було зрозуміти, що це було замовлення від місцевого управління міліції. Влада при цьому використала також Тернівський хлібозавод, що теж спрямовував подібні замовлення до Криворізької міської друкарні. Додатково до цієї специфічної «агітації» ще просто нахабно «ламали» норми виборчого права. Тож коли до мене люди зверталися із запитаннями, як же це я не став народним депутатом, коли за мене всі голосували, то що я міг відповісти? Тоді голосування відбувалося протягом тижня, а не одного дня, а підрахунок голосів – у відділах райвиконкому. Мала місце елементарна підробка результатів голосування.

- Як приблизно сьогодні таке відбувається в Білорусі?

- Напевно, так. Тільки голоси підраховували не безпосередньо у виборчих комісіях, а у відділах Тернівського райвиконкому. Це, звичайно ж, була пародія на підрахунок, а не сам підрахунок голосів. Однак за тогочасними діючими нормами відстояти справу в судах не було можливостей, оскільки не існувало для цього відповідного законодавства. Ця тяганина тривала довго, але – безрезультатно...

ту я розпочав не зі справ цивільного характеру. І саме тоді я почав завзято вивчати кодекси, закони й набиратися таким чином юридичних знань самотужки. У мене було бажання оволодіти юридичними знаннями, і якраз сталося так, що ще на початку 90-х років Київський національний університет започаткував навчання юриспруденції народних депутатів України нашого першого скликання. Але, будучи зайнятим поточними справами, прогавив той момент, коли розпочався цей набір і подання документів. А коли пропустив той момент, то вже ніяк не зміг, так би мовити, втловпитися: то декана чомусь не було на місці, то одні не знають, а інші не можуть точно сказати і таке інше. Тобто, я туди не потрапив, а більше подібного набору не було. І тепер я дуже шкодую, що так вийшло, бо зараз ця освіта мені дуже й дуже пригодилася б, аби захищати інтереси людей у суді набагато ефективніше. Та й враховуючи моє постійне бажання займатися правознавчою практикою.

- Тоді б Ви взагалі могли перейти на юридичну роботу...

- Та я ж не в сенсі того заробітку, який міг би мати, але я тоді був би дипломованим фахівцем.

- Та як відсутність у Вас цієї освіти, Миколо Івановичу, Ви ж стільки вже

хисниками. Тому так довго подібні справи й тягнуться. А одна зі справ, що стосувалася житлово-комунальної сфери, теж тривала кілька років. Після того ми звернулися до Європейського суду (я був представником у цій справі) - і в результаті 18 червня 2013 року подружжя Лідія Іванівна та Анатолій Макарович БІЛІ в суді проти держави Україна отримали перемогу. А щодо довготривалих справ за нашою участю треба сказати, що й досі (десь уже більше п'яти років) розглядається в суді справа з приводу незаконної прибудови до багатопверхового житлового будинку комерційного підприємства. А ще – з приводу невиконання виконавчою службою судового рішення (уже майже два роки), а ще з приводу незаконного відведення земель, а також з приводу незаконного звільнення працівника з приватного підприємства та інші. У частині з названих процесів я виступаю як офіційний представник, а в частині – як консультант.

- Крім того, Ви (включно із пропозицією про назву) маєте безпосереднє відношення до виходу й друкування газети «Промінь Просвіти», а також – до утворення в 2010-му році Криворізького міського правознавчого товариства, виразником ідей якого останнім часом є газета.

Микола КОРОБКО: «Мій оптимізм, співвідноситься із природним оптимізмом українського народу, який до останнього ніколи не збирався здаватися»

публікувалися? І як Ви ставитеся до нього?

- Що стосується «Червоного гірника», то я з моїми дисидентськими поглядами, звичайно, скептично до нього ставився. Але не тільки я і не просто скептично. Скажу, наприклад, що в ті часи, советські, один із наших досвідчених колег-геологів (а я ж сам - геолог за освітою і свого часу працював у геологорозвідувальній партії) під час проведення геологічної екскурсії з підвищення кваліфікації дуже активно зреагував, на мій подив, на кімось кинуту фразу: «Та про це ж навіть у «Червоному гірнику» надруковано!». Він, авторитетний сімдесятирічний фахівець дуже високої кваліфікації, несподівано зауважив: «Читати «Червоний гірник» так само непристойно, як читати написи на парканах!». Це було на той час дуже сміливо: фактично виступити проти радянської преси!.. А щодо моїх стосунків із цією газетою після здобуття Україною незалежності, то сам я, знаючи про її цілковиту залежність від комуністичної за своїм еством міської влади, зі статтями туди не звертався. Щоправда, зрідка там з'являлися публікації про мене і мою депутатську діяльність. Зокрема, я пам'ятаю журналіста Василя ДЕЙНЕГУ, який розмістив там схвальний матеріал про мою діяльність. А так, звичай, мене намагалися замовчувати, ігнорувати, через що подібного роду публікації були рідкісними.

І скажу, що за завданням міської влади був надісланий численний «десант» до Верховної Ради України, щоб протестувати проти прихильників її незалежності. Коли ж проходив я до будівлі Верховної Ради, мене покликали (той випадок стався в 1991-му році, напевно). Стояв великий натовп криворіжців (з'ясувалося, що їх привезли протестувати проти українських націоналістів і проти мене), і я підійшов до бар'єра. І в цю мить вони всі по команді повернулися до мене спинами. Я побачив, як криворізький фотокореспондент зробив знімок. Його чомусь не наважилися опублікувати, але мені хотілося б побачити цю світліну сьогодні...

- А коли Ви, Миколо Івановичу, пішли знову балотуватися до Верховної Ради (вже на другий термін), то проти Вас, наскільки я пам'ятаю, були задіяні набагато більш жорсткі технології, ніж той постановочний знімок. І це при тому, що, попри замовчування у місцевій пресі Вашої глідної діяльності і попри те, що мали в Кривому Розі велику підтримку.

- Тоді місцева влада застосувала дуже просту технологію. Все було віддано Криворізькій міліції, під керівництвом начальника управління ВОЛКОВА, який відверто фінансував «агітки» Леоніда

- А потім настала так звана ера партій під час виборів. І відтоді потрапити до парламенту мали змогу лише ті, які ставали членами якоїсь впливової партії...

- Так, і мені теж лідер однієї з партій патріотичного спрямування пропонував, щоб я увійшов до списку (якраз – 1994 року), однак я (так само, як і Олександр БАРАБАШ) не погодився стати членом партії, через що й не сталося продовження моєї депутатської діяльності.

- Так Ви ж взагалі ніколи не були партійцем. Тим більше – членом комуністичної партії в советські часи...

- Та навіть в комсомолі ніколи не був. І жодного разу не пов'язував піонерського галстука. При цьому я не був сектантом, як мене в цьому підозрювали. Просто, свідомо не хотів підтримувати тодішній режим.

- Після депутатської роботи в парламенті Ви все більше й більше почали занурюватися в діяльність громадських організацій, займатися правознавством. Як відбувався цей процес

- Позбувшись можливостей працювати як законодавець, я вважав, що все одно треба залишатися діяльним, виходячи з тих умов, у яких опинився. Тому я продовжив займатися екологічними справами у складі Всеукраїнської асоціації «Зелений світ». А потім (це було в період 1995-1996 років) мені навіть довелося бути представником у судах. Зокрема, коли я представляв інтереси ад'ютанта Міністра оборони України Костянтина МОРОЗОВА на прохання самого ад'ютанта. На той час не обов'язково треба було бути адвокатом, хоч сама справа мала кримінальний характер. Тож тоді в Києві, у Київському міському суді, я був учасником процесу. Виходячи із сьогоднішнього, набутого протягом цих двох десятиліть досвіду, я розумію, що захищав слабко. Бо я, до того ж, і не юрист за фахом.

- І це (хоч і на такому високому рівні) була Ваша перша спроба безпосередньо в суді захищати інтереси конкретної особи?

- Це так. Але я тоді не відмовився, та й не хотів відмовлятися. Але приблизно в той же час я ще захищав члена нашої асоціації «Зелений світ» (за фахом – лісника), якому інкримінували корупційні дії. Насправді ж з цієї причини, що він був людиною принциповою й не погоджувався йти на території лісництва на протизаконні дії, то проти нього певні зацікавлені особи організували цілу справу. Це відбувалося в Бориспільському районі.

Тобто, були ось ці дуже важкі кримінального характеру процеси, і, таким чином, вийшло, що свою робо-

маєте перемог у суді (включно з Європейським), що можна й так уже похвалитися, займаючись таким захистом виключно на громадських (волонтерських) засадах. Тож скільки таких перемог хоч приблизно?

- Взагалі-то варто було б вести облік, але якось постійно на це не вистачає часу. А щодо прикладів... Після 2000-го, десь на третьому році тяганини у кримінальному провадженні (там справа мала відношення до загибелі людей в дорожньо-транспортній пригоді. Прокуратура в суді представляв працівник Інгулецької районної прокуратури) родичка загиблих звернулася до Криворізького міського об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса ШЕВЧЕНКА по допомогу. Тоді ми почали її консультувати, а представляти уже за новим законодавством не могли, оскільки це була кримінальна справа. Але ми постійно були присутніми в судах, консультували, а та людина судилася без адвоката,

- Треба сказати, що при цьому дуже значну роль зіграло середовище, яке складає організація й газета. Тому що кожен, хто активно діяв і діє у нашій просвітницькій організації і хто діє в складі КМПЗТ – це є особистості, люди, які свідомо включилися в процес побудови громадянського суспільства, а тому у зв'язку з цим їхня роль величезна у нашій повсякденній практиці. Якби я назвав прізвища деякого із них і не назвав би інших, то це було б несправедливо. Але треба сказати, що нині діючих 13-14 активістів організації і своєю діяльністю, і матеріальними засобами, і своєю поведінкою підтримують організацію, на чому вона й стоїть. Якби я був сам по собі, то міг би бути експертом, але не можна було б говорити тоді про організацію. Тим більше, сам би я не спроможний був би випускати газету. Тому що наша спільна справа. І я думаю, що якщо кого-небудь цікавлять прізвища наших активістів, то про їхній

бо не мала на це коштів. І таким чином через шість років і десять місяців розгляду цієї справи ми домоглися, що водій Інгулецької прокуратури, який став причиною загибелі людей, одержав сім років ув'язнення. Тоді прокурор намагався зменшити йому покарання, але підготовлена нами апеляція змусила його забрати власну апеляцію з суду. Були, звичайно, й меншої тривалості судові справи, але у нашій практиці у тих справах, які з першого погляду мали незначну перспективу в сенсі отримання перемоги (бо можливими винуватцями й відповідальними за скоєння того чи іншого правопорушення виступали державні органи, професійні адвокати зазвичай не поспішають виступати за-

внесок і про нас самих можна прочитати в публікаціях як у газеті, так і на сайтах. Чимало з них є активними учасниками семінарів «круглих столів», вони були як учасниками Помаранчевої революції, так і Революції гідності в Кривому Розі або в Києві. Ми підтримуємо зв'язки з бібліотеками, організуємо самі та підтримуємо різні заходи, є учасниками Українсько-польського Партнерства з відродження річки Саксагань, яке дбає про наше довкілля і про збереження наших історичних цінностей. Тобто, зважаючи на свою чисельність, гурт людей робить значну патріотичну, культурницьку, правознавчу справу.

(Закінчення на 4 стор.)

КОМПОЗИТОР ПРИЇХАВ З КРИВОГО РОГУ

В столиці Ізраїля 5 липня відбулася прем'єра опери Михайла БЕНДИКОВА «Шукайте жінку» за мотивами арії провідних творів світової оперної класики, які на різних сценах співала ізраїльська оперна співачка українського походження, володарка колоратурного сопрано Світлана БЕНДИКОВА. Це був іскрометний музичний спектакль про те, як двоє ізраїльтян Моті та Йосі подорожують країнами і континентами в пошуку нареченої для одного з них. В дорозі вони зустрічають багато гарних і розумних жінок, але наречену знаходять, повернувшись на батьківщину, в рідній Ізраїль.

У виставі прозвучали арії та дуети з опер і оперет композиторів Джузеппе ВЕРДІ, Джоакіно РОСІНІ,

Жака ОФЕНБАХА, Імре КАЛЬМАНА, Фредерика ЛОВ, Ісаака ДУНАЄВСЬКОГО, а також музика і пісні М. БЕНДИКОВА на вірші ізраїльських поетів Ріни ЛЕВІНЗОН і Євгена КАМІНСЬКОГО.

У виставі були зайняті провідні оперні співаки Ізраїля: бас-баритон Анатолій ЛАЙФ, баритон Михайло ГАЙСІНСЬКИЙ, тенор Михайло РІСКИН, актори, музиканти місцевих театрів та музичних

хорових колективів.

Прем'єра опери стала підсумком 30-річної творчої діяльності на сценах України, зокрема, - Кривого Рогу, звідки приїхала родина, та Ізраїля, де за 16 років відбулися сотні концертів в різних залах для вишуканої публіки. Два роки М. БЕНДИКОВ працював над твором, щоб показати публіці найкращі оперні арії у талановитому виконанні С. БЕНДИКОВОЇ та її колег на сцені. У залі не було вільних місць, публіка аплодувала, дарувала квіти і довго не відпущала артистів.

С. БЕНДИКОВА, яка того вечора була і Оленою з «Сицилійської вечірні» Дж. ВЕРДІ, і Кармен Жоржа БІЗЕ, кружляла Джульєтою у вальсі Шарля ГУНО, сказала: «Мені приємно, що я і моя родина (а мені допомагали і сини-музиканти Борис та Семен, які

грали в оркестрі) подарували ізраїльській публіці ці хвилини прекрасної музики. Мені приємно, що все те, чого я навчилася в Україні, допомагає мені в моїй творчості тут, на Святій землі».

Пісні М. БЕНДИКОВА знають і люблять в Ізраїлі, вони звучать зі сцен театрів, на радіо та телебаченні, неодноразово були переможцями міжнародних музичних конкурсів.

Світлана ГЛАЗ, часопис української діаспори в США «Свобода», 19 серпня, число 34 за 2016 рік
На світліні: Світлана БЕНДИКОВА,

Фото взято з матеріалів Україно-ізраїльського центру освіти, науки і культури за посиланням <http://ukris.udpu.org.ua/?p=1527>

В газеті і разом з газетою

Микола КОРОБКО: «Мій оптимізм співвідноситься із природним оптимізмом українського народу, який до останнього ніколи не збирався здаватися»

- А які Ви бачите сьогодні складнощі щодо роботи організації й випуску газети проукраїнського спрямування в умовах Кривого Рогу?

- Складність – у тому, що значна частина нашого населення досить інертна. Так, Майдан у нас був досить активним, але така оцінка не стосується досить великої частини криворіжців. А через це, коли ми намагаємося підтримувати різні правозахисні заходи, то не так уже багато людей із числа поза межами нашої організації до них приєднуються. Значна частина зневірилася в тому, що правовим шляхом справді можливо вирішувати якісь питання. А тому, коли дізнається, що за правду доводиться судитися 5-7 років, то не погоджується на такі тривалі тортури. Труднощі, звичайно ж, і в тому, що постійно треба вишукувати матеріальні ресурси, бо за приміщення офісу треба платити (так само, як і за різні канцелярські та інші витрати). Тривалий час (після 2000-го року) ми намагалися домогтися у місцевої влади, щоб у нас було приміщення для офісу, але вона пропонувала для цього різні напівзруйновані приміщення дитсадків тощо, що нам не годилося. А зараз ми мали б можливість орендувати приміщення в Тернівському районі, однак актив організації міститься в південній частині міста, а тому працювати в Тернівському районі незручно. Тому ми й змушені орендувати більш дороге приміщення в Центрально-Міському районі.

Труднощі й у виданні газети, оскільки кожного місяця доводиться на її випуск витратити добрі гроші, а компенсувати ці витрати – дуже й дуже не просто. Частково ми маємо допомогу від свідомих українців, які знаходяться поза межами України, за що ми їм глибоко вдячні. Але значну

частину ми вносимо за свій рахунок. Ну, і, звичайно ж труднощі в правозахисній роботі в тому, що правоохоронні органи в місті не реформовані по цей час, що вони нерідко займають неправову позицію, і, практично, відбувається складна боротьба за відстоювання законних прав наших співгромадян.

- І останнє запитання... В чому ж полягає ваш оптимізм, на що Ви опираєтесь у просуванні громадських ініціатив, щоб діяльність українського громадянського суспільства в Кривому Розі була успішною?

- Мій оптимізм, мабуть, співвідноситься із природним оптимізмом українського народу, який до останнього ніколи не збирався здаватися. Це – по-перше. А по-друге, - я дивлюся на сучасний світ і мені здається, що, не зважаючи на всі дикі війни, на значні порушення прав людини, все-таки ті сили, що домагаються, аби люди жили в мирі, за умов демократії і в правовому суспільстві, поступово набувають розвитку. І це впливає на оптимістичні настрої, а моє досить часте відвідування нашої столиці з метою участі в різних правозахисних та екологічних заходах дає змогу бачити позитивне, з вірою в майбутнє, налаштування моїх однодумців, які беруть участь у цих заходах. І, звичайно ж, оптимізму додають мужність і стійкість наших воїнів, які протистоять ворогу на Сході України. Та й мої колеги додають оптимізму, бо, співпрацюючи один із одним, ми підтримуємо свій дух і впевненість у тому, що діємо правильно.

Бесіду вів Сергій ЗІНЧЕНКО.

На світлинах: Микола КОРОБКО (1 стор.) – під час виступу; (3 стор.) – святковий і в доброму настрої; перед черговим велопробігом дорогами України.

92% жителів Землі дихають забрудненим повітрям – застерігає ВООЗ

Дев'ять із десяти жителів планети живуть у місцевостях з надмірним забрудненням повітря, йдеться у звіті Всесвітньої організації охорони здоров'я.

ВООЗ попереджає, що найгірша ситуація у Південно-Східній Азії і на заході Тихоокеанського регіону, в тому числі у Китаї, Малайзії і В'єтнамі, повідомляє ВВС.

Дані ВООЗ отримала за допомогою супутникових знімків, а також проб повітря, які зібрані у більш ніж 3 тисячах районів по всьому світу.

За даними організації, кожна дев'ята смерть

у світі пов'язана із забрудненням повітря, в тому числі всередині приміщень.

Експерти організації застерігають, що проблема гостріше стоїть в містах, проте повітря в сільській місцевості брудніше, ніж багато хто думає.

У 2012 році забруднення атмосфери, за оцінками експертів, привело до смерті близько трьох мільйонів людей.

Експерти організації застерігають, що проблема гостріше стоїть в містах.

«Українська правда», 27 вересня 2016 року

КАЛЕНДАР НА ЖОВТЕНЬ

«Історія України: події та особистості»

1- 1665 р. – Петро ДОРОШЕНКО обраний гетьманом Правобережної України.

1- 1727 р. – Данило АПОСТОЛ обраний гетьманом Лівобережної України.

1-17- 1990 р. - Київ. Голодування студентів, які вимагали відставки Голови Ради Міністрів УРСР, відмови уряду республіки від підписання Союзного договору, передачі місцевим органам влади майна КПРС та ВЛКСМ на території України, відбування юнаками України військової служби за межами республіки лише на добровільних засадах, перевиборів Верховної Ради УРСР.

2- 1906 р. (за новим стилем) – народився Іван БАГРЯНИЙ (ЛОЗОВ'ЯГІН), видатний український письменник, публіцист і громадсько-політичний діяч, удостоєний у 1992 році Державної премії України імені Тараса Шевченка за романи «Сад Гетсиманський» і «Тигролови» (посмертно).

3- 1078 р. - Загибель ІЗЯСЛАВА, прихід на київський княжий стіл Всеволода Ярославича (князував до 1093 р.)

3- 1930 р. – померла українська письменниця Олена ПЧІЛКА.

3-6- 1917 р. - в Чигирині відбувся Всеукраїнський з'їзд вільного козацтва, делегати якого (200 чол.), представляли 60-тисячне козацтво й затвердили статут організації, а також обрали Генеральну раду на чолі з генералом П. СКОРОПАДСЬКИМ.

4- 1891 р. - народився Юрій КЛЕН, український поет. Помер 30 жовтня 1947 р.

4- 1930 р. – померла видатна українська актриса Марія ЗАНЬКО-ВЕЦЬКА.

5- 1899 р. – народився Олекса СТЕФАНОВИЧ, український поет.

6- 1881 р. – народився Іван КОЧЕРГА, український драматург, автор п'єс «Свічине весілля», «Ярослав Мудрий», «Майстри часу».

7- 1932 р. - утворення Чернігівської області.

8- 1938 р. - Ужгород. Створення першого уряду автономного Закарпаття, яке з 30 грудня 1938 р. почало називатись Карпатською Україною.

8- 1846 р. – народився Іван БІЛИКОВСЬКИЙ, український композитор, педагог і музичний діяч.

8- 1871 р. – народився Іван ПІДДУБНИЙ, український спортсмен, професійний борець.

10- 1621 р. - перемога військ Петра САГАЙДАЧНОГО над турками під Хотиним

10- 1893 р. - помер видатний український поет Леонід ГЛІБОВ.

11- 1859 р. - Київ. Відкриття першої недільної школи.

14-22- 1921 р. - в Києві відбувся Всеукраїнський Церковний Собор, відродження Української автокефальної православної церкви під проводом митрополита Василя ЛІПКІВСЬКОГО.

14- 1942 р. - за наказом ОУН оформлено 1-й відділ УПА під командуванням Сергія КАЧИНСЬКОГО. Свято УПА.

14- День українського козацтва.

15- 1959 р. - більшовицький агент Б. СТАШИНСЬКИЙ убив голову Проводу ОУН Степана БАНДЕРУ.

16- 1918 р. - Київ. Видання гетьманом П.СКОРОПАДСЬКИМ універсалу про відродження козацтва.

16-20- 1596 р. - на Соборі в Бересті проголошено церковну унію.

17-31- 1961 р. - XXII з'їзд КПРС у Москві. Він ухвалив рішення про недоцільність подальшого збереження в Мавзолеї саркофага з труною Йосипа СТАЛІНА.

18- 1617 р. - укладення угоди між козацтвом і польськими комісарами в урочищі Суха Ольшанка під Білою Церквою, за якою козаки, не внесені до реєстру, зобов'язувалися повернутися під владу шляхти.

18- 1876 р. - народився Сергій ЄФРЕМОВ, видатний український вчений-літературознавець, академік, публіцист, громадський і державний діяч, заступник голови Центральної ради, перший генеральний секретар міжнародних справ. Репресований у справі Спілки визволення України.

19- 1918 р. – проголошення Західної Української Народної Республіки і утворення Української Національної Ради у Львові.

19- 1962 р. - суд в Карлсруе засудив Б.СТАШИНСЬКОГО за вбивство С.БАНДЕРИ і Л.РЕБЕТА.

19- 1906 р. – народився Сергій ВОСКРЕКАСЕНКО, український поет.

21- 1989 р. - Київ. Перша сесія Великої ради Руху розглянула організаційні питання, ставлення Руху до законопроектів про вибори і про мову і питання про громадсько-політичну ситуацію в республіці.

22- 1894 р. - народився Віктор ПЕТРОВ, український археолог, літературознавець і етнограф.

23- 1921 р. - Прага. Початок діяльності Українського вільного університету в Чехословаччині.

25- обраний гетьманом України Іван ВИГОВСЬКИЙ.

26- 1947 р. - Західні області України. Найбільш масова у повоєнний період депортація українців (близько 78 тисяч чоловік).

27-28- 1989 р. - Київ. Десята сесія Верховної Ради УРСР ухвалила закони УРСР про вибори народних депутатів УРСР та вибори до місцевих Рад, а також закон про мови, що забезпечував українській мові статус державної.

28- 1944 р. - визволення України від фашистських загарбників.

29- 1906 р. - народився Михайло ЛИСЕНКО, український скульптор.

Жовтень- 1708 р. - перехід Івана МАЗЕПИ з 5-тисячним козацьким військом на бік шведів.

Жовтень- 1881 р. - Петербург. Видання Міністерством внутрішніх справ таємного циркуляра, який містив роз'яснення до указу 1876 р. Згідно з циркуляром, заборонялося створення українських театрів та українських театральних груп.

Жовтень 1929 р. - березень 1930 р. - період найбільш інтенсивного створення колгоспів в Україні, яке супроводжувалось насильством, руйнацією одноосібних господарств, депортацією населення.

Жовтень- 1973 р. - Рим. Митрополит Й.СЛІПІЙ виступив на II Ватиканському соборі із схваленою папою Павлом VI пропозицією про створення Київсько-Галицького патріархату.

Промінь Просвіти
Видавець і засновник-КМО ВУТ «Просвіта»
Свідоцтво про державну реєстрацію
№ 1289 — 24 р., видане 03.07.2006 р.
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг,
вул. Калінінська, буд. 3, к. 210.
e-mail: PROSVITA_KMO@ukr.net
Тел. 067-568-39-73,
050-413-12-95

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО,
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ, Сергій
ЗІНЧЕНКО, Микола КОРОБКО (голова об'єднання),
Валентина КРИВДА, Петро ЛИСЕНКО, Олена МАКОВІЙ,
Володимир НАЛУЖНИЙ, Михайло СИМОНЕНКО (м.
Верхньодніпровськ), Олександр ЧИЖИКОВ. Логотип
виготовив Вадим БОРИСЕНКО. Газета виходить двічі
на місяць.

Відповідальність за точність наведе-
них фактів, цифр та імен несуть автори
матеріалів.
Редакція не рецензує і не повертає
рукописи.
За умови використання наших матері-
алів посилання на газету «Промінь Про-
світи» обов'язкове

Газету друкує офсетним спосо-
бом
КП «Криворізька друкарня»
Криворізької міської ради
50050, м. Кривий Ріг,
пр. Металургів, 28,
тел. 90-63-35.
Обсяг - 1 друкований аркуш.
Наклад - 1000 примірників.
Замовлення № 2153.